

Přečtete si:

Tip na výlet.....	str. 3
Rozhovor.....	str. 4
Váš příběh.....	str. 6
Ze života klubu	str. 7
Zdraví, relaxace.....	str. 8
Cestování.....	str. 10
Na návštěvě.....	str. 11
Zajímavosti.....	str. 14

VII. ročník

Čtvrtletní zpravodaj občanského sdružení

červen 2005

Již šedesát let

si připomínáme období roku 1945, kdy sovětská vojska spolu s 1. čs. samostatnou tankovou brigádou v SSSR po těžkých bojích osvobodila ostravsko. Lidé si svobodně vydechli. Cesta sovětských vojsk k Ostravě však nebyla lehká, bylo při ní nutné překonávat tuhý odpor nepřítele. U příležitosti výročí osvobození předvedli ukázkou tankové bitvy o Ostravu na letišti v Mošnově členové klubu vojenské historie. ↓

↑ Ukáзка boje o pevnost podle vojenské taktiky z roku 1938 se také uskutečnila v Areálu čs. opevnění v Hlučíně - Darkovičkách. Armáda České republiky, Slezské zemské muzeum v Opavě a město Hlučín tímto společně připomněly 60. výročí osvobození a 67. výročí květnové mobilizace v roce 1938. Pyrotechnické efekty, slaňování záchranného družstva z vrtulníku, výstava vojenské historické i současné techniky a další akce přilákaly mnoho diváků.

Pamětní medaile statutárního města Ostravy převzalo 7. června 2005 na slavnostním setkání u příležitosti 60. výročí osvobození dvacet členů městské organizace Českého svazu bojovníků za svobodu. Ocenění jim předal vedoucí kanceláře primátora Lumír Palyza. Oslavy, které připravilo k 60. výročí osvobození a porážky nacismu pod názvem "Ostrava nezapomíná", ocenil i předseda městské organizace Mikuláš Končický. ↓

NEPŘEHLÉDNĚTE

Fondy Evropské unie - Podpora aktivního života seniorů

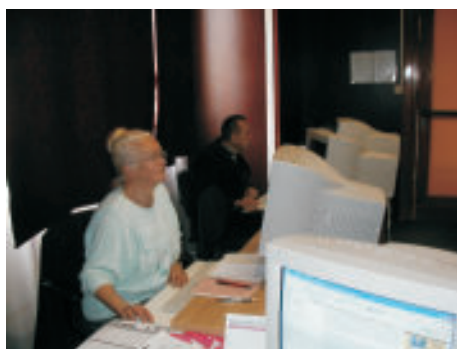
Počítačová učebna překonala očekávání. Žáci - senioři jsou nadšení.

Téměř rok provozu má za sebou počítačová učebna pro seniory a osoby se zdravotním postižením v DK města Ostravy. Jak se daří tomuto „dítěti“ občanského sdružení Společnost senior, které přišlo na svět za podpory grantu z EU, konkrétně z fondu Phare 2002?

„Myšlenka na takový projekt je přinejmenším dva roky stará,“ říká vedoucí centra Jiří Hrubý. „Přitom od počátku jsme chtěli být veřejně přístupní. Když jsme získali grant, pochopitelně jsme zajásali, ale byl to teprve první krok k uskutečnění cíle. Od přípravy prostoru, přes nákup a oživení počítačů i serveru, po shánění lektorů a klientů, jsme si vše dělali sami. Dodnes nosím v aktovce křížový šroubovák...“

Jsou tedy nějaké zádrhly?

„Pár oprav bylo, ale musím zaklepat, všechno je funkční. Na devíti počítačích zde pořádáme deseti hodinové kurzy výuky na PC a seznámení s Internetem. Více než 200 zájemců už je vyškolen. Tím je původní plán vysoce překročen a zájem seniorů i zdravotně postižených je stále veliký. Stačí se podívat po učebně. Ostatně, máme tady také účastníka s rokem narození 1918.“

Na téma spokojenosti se službami centra nechejme promluvit samotné žáky - seniory.

Jan Gotz: „Je to paráda. Moje žena je o tři roky mladší, ale počítače se bojí. Já jsem od počátku ledna absolvoval kurz a jak to jen trochu jde, snažím se sem přijít. Víte, překonat ty obavy, to dá fušku, ale odměna stojí za to. Dnes už si dopisuji s leckým přes internet. Fakt, je to paráda.“

Pokračování na str. 9

SLOVO POLITIKA

S Mirkem Topolánkem o důchodech, ale také o mušce malé, zlaté...

„Nejsem sice důchodce, ale jsem do důchodu směřující,“ řekl Mirek Topolánek, když ho senioři pozvali na přednášku do klubovny na Jízdárenské ulici. „Do dvaceti let se má počet důchodců zdvojnásobit, takže jeden člověk aktivně zaměstnaný bude platit na dva důchodce. Kolikrát jsem slyšel dotaz „Jak je možné, že si celý život platím na důchod a najednou tam nemám peníze?“ Pravda je taková, že nikdo si neplatil na důchod, protože tyto peníze byly použity v rámci mezigenerační solidarity na jiné důchody. Chci vám však s mírným optimismem říci, že ať situace ve vládě dopadne jakkoli, na důchody vám nikdo nesáhne. Přesto je jasné, že změna důchodového systému je nevyhnutelná a mladým lidem říkám, spořte si už teď.“

Po skončení besedy jsme požádali pana Topolánka o krátký rozhovor:

Jaký máte osobní žebříček hodnot? Můžete uvést první tři příčky? Na prvním místě svobodu, pak rodinu a zodpovědnost.

Co si myslíte o politice? Vstoupil jsem do ní v r. 1989. Bylo v tom trochu náhody a hodně výzvy. Politika mě baví a říkají, že je to vidět. Rád komunikuji s lidmi, řídím a nacházím řešení problémů v krizových situacích. Nemám rád stojaté vody.

Máte přátele mezi politiky? Přátel několik, ale obávám se, že kamaráda ani jednoho. Kamarád je někdo, kdo jde s vámi životem a je schopen odpouštět.

Kolik času trávíte týdně s rodinou? Méně než chci. Ráno snídám se synem, někdy ho vidím večer, někdy

přes víkend. Se ženou jsme si zvykli na takřikající „montážní manželství“. Dvě dcery už jsou dospělé, ale syn má třináct let. Snažím se mu věnovat maximálně.

Máte doma kritiky svých výroků či práce? To jsou všichni v rodině. Poskytují mi jak podporu, tak i kritiku. I když nejstarší dcera je ke mně výjimečně tolerantní.

Co považujete za svůj životní omyl a úspěch? Tak jsem ještě neuvažoval. Vlastně teprve čas ukáže, co omyl byl a co ne. Musím přiznat, že vstup do politiky se mi několikrát jevil jako omyl, ale nakonec šel ten motor správným směrem. Neumím to vyhodnotit a víte co, ani se mi o tom nechce mluvit. Ať hodnotí jiní. Myslím, že životní úspěch mě teprve čeká. To je ta muška malá, zlatá.

Jiří Muladi

Cesta z města

SLOVO GERIATRA

„Dobrý den, doufám že jste se dobře vyspali, protože nás čeká kus cesty,“ zdravil nedávno brzy ráno na jednom z ostravských vlakových nádraží svěžím, jiskrným hlasem sedmdesátník hlouček hlaholicích seniorů. Zatímco pár zbylých cestujících klímbalo na lavičkách a i já bojoval s únavou, turisté - senioři hýřili smíchem a dobrou náladou.

Mimochodem, všimli jste si, kdo dnes nejčastěji o víkendech, ale i ráno ve všední dny míří do nedalekých Beskyd? Jen co trochu vysvitlo sluníčko, jsou to především sportovně oděni lidé ve věku už dlouho seniorském. Klobouk dolů před nimi, ale i před těmi, co pečují o svou vitalitu a dobrou náladu. Bezesporu k nim patří také všichni ti chalupáři, zahrádkáři i elita mezi pěstiteli citrusů a bonsají, přední chovatelé a vystavovatelé nejrůznějších domácích zvířat a exotů, milovníci lesa, cyklistiky, vodních sportů... jedním slovem koníčkáři.

Mimochodem, všimli jste si, kdo dnes nejčastěji o víkendech, ale i ráno ve všední dny míří do nedalekých Beskyd? Jen co trochu vysvitlo sluníčko, jsou to především sportovně oděni lidé ve věku už dlouho seniorském. Klobouk dolů před nimi, ale i před těmi, co pečují o svou vitalitu a dobrou náladu. Bezesporu k nim patří také všichni ti chalupáři, zahrádkáři i elita mezi pěstiteli citrusů a bonsají, přední chovatelé a vystavovatelé nejrůznějších domácích zvířat a exotů, milovníci lesa, cyklistiky, vodních sportů... jedním slovem koníčkáři.

Ti všichni ovládají dar obnovovat síly, průběžně se radovat ze života, z přátelství i z umění nadchnout se.

My, zaměstnaní svými dílaři a rozptylování neustálým zvoněním mobilních telefonů jim můžeme jen závidět. Na rozdíl od nich se totiž vypravíme na zahrádku, do dílny, či jen tak na kole během několika dnů letní dovolené, a pak většinou končíme v ordinaci lékaře s pochroumanými zády, úžehy a úpaly ze sluníčka, případně s žaludečními vředy, které se ozvaly právě proto, že jsme si ve svém přepracování dopřáli pár dnů oddychu.

A tak máte-li, vážení senioři, ve svém okolí někoho z těch zaneprázdňených lidí středního věku, trpících pocitem, že jsou v zaměstnání nenahraditelní, zastavte se a usmívejte se na život za ně. Nic víc v daném okamžiku nemá smysl podnikat. Teprve ta jejich pochroumaná záda snad mohou vašim zaneprázdňeným blízkým pomoci se zastavit a pohlédnout na život vašima vidoucímá očima. Díky nim snad bude také příští generaci seniorů dopřáno poznání krásy a smyslu života beze spěchu, uprostřed přátel a krásné přírody!

MUDr. Hugo Přibyl

Zpravodaj SeniorTip vychází za podpory těchto institucí:

Město Ostrava

Moravskoslezský kraj

Město Studénka

Pozvánka do Beskyd

Kam jinam se v létě vypravit na výlet než do Beskyd, zelených kopců s hustými lesy, hor přátelských a domácky blízkých.

Můžete si tu vybrat z mnoha turistických cest a v případě dobrého počasí i krásných výhledů. Pokud chcete zdolat nejvyšší vrchol, Lysou horu, můžete jít třeba z Malenovic, ale také z Ostravice. My jsme se rozhodli pro druhou možnost. Když už se tedy rozhodnete do Beskyd vyrazit, určitě si rezervujte celý den. Vyplatí se to. Netroufáte-li si na výstup na Lysou horu, nevádí, můžete zůstat v údolí Ostravice a kochat se cestičkami v lese, poslouchat jak do ticha romanticky bublá potok s průzračnou vodou.

Obec Ostravice vznikla v 16. stol. kolem hamrů při menších nalezištích železné rudy. První písemná zpráva pochází z r. 1581 z urbáře hukvaldského panství, kde se o ní píše jako o vsi Ostrawicze. V letech 1905-08 zde byla postavena místní železniční dráha. Osadníci osídlovali i méně přístupné horské oblasti, budovali zde své usedlosti, zpřístupňovali horské lesy, chovali dobytek, robotovali v lese. Tak docházelo k postupnému rozšiřování obce a v roce 1951 patřila mezi největší. Podle řeky Ostravice se odvozuje název obce. Řeka své jméno získala podle prudkého, "ostrého" toku. Bývala kdysi řekou hraniční, později se stala hranicí zemskou mezi Moravou a Slezskem.

Hotel Freud na dobové pohlednici

Pamětníkům chceme přiblížit jedno z nejznámějších míst v Ostravici, které leží přímo naproti nádraží v srdci rekreační oblasti, a tím je bezesporu hotel Freud. Kdo tam už dlouho nebyl, bude překvapen.

Hotel v posledních několika letech prošel renesancí a stal se tím, čím byl na samém počátku své historie „oázou odpočinku, klidu i zábavy“...

Pivnice s kulečníkem

V letních měsících je k dispozici venkovní posezení "Pod kaštany". V areálu hotelu probíhá v létě výstava "Lidová tvořivost v Beskydech". Již více než sto let nabízí své služby návštěvníkům obce. Neopomeňte navštívit restauraci i pivnici hotelu. Při dobrém jídle, pití a rekreačním kulečníku máte čas na rozmluvy s přáteli o zážitcích z procházky.

Pohled do minulosti

Vznik hostince se předpokládá kolem roku 1871, kdy dům s číslem popisným 190 koupil starosta obce Jan Pavliska. V roce 1889 jej nechal přepsat na své děti Josefa a Arnošta. Arnošta později vykoupila od bratra jeho půlku hospody a celý objekt pak nechala přestavět na hotel, který nesl název Parma, podle jejího manžela Leopolda Parmy, továrníka a starosty obce Tichá. Hotel však neprovozovali, ale jeho nájemci se stali manželé Fany a Ignác Freudovi. Později jejich syn Bernard hotel od majitelů koupil a začal budovat. Postupně nechal přistavět sál, verandu, kancelář a kuchyň se světnicí.

Po roce 1918 došlo k přejmenování hostince na Hotel Freud. V hotelu se konaly zábavy a různé slavnostní akce, veřejné schůze i slavnostní schůze obecního zastupitelstva. Své sídlo tu měly Sokol a DTJ, hrálo se zde i divadlo. V budově hotelu fungoval i malý obchod. Protože Freudovi byli židé, v době německé okupace rodinný podnik Freudových skončil. Nejprve byli zbaveni majetku a poté transportováni do koncentračního tábora odkud se již nevrátili.

Hotel spravoval jmenovaný správce a po válce vypadal velmi schátrale, protože všichni správci se starali jen o to, aby se sami měli dobře.

Po válce převzal hotel synovec Freudových Emil Kolský, na původní tradici však již nenavázal. Hotel byl přejmenován na Vzlet, v roce 1950 znárodněn a tak byla definitivně zrušena vazba hotelu k rodině Freudových. Jejich jméno však hotel nese dodnes a chloubou dobrého jména hotelu pokračuje.

Majitelem se v r. 2000 stal Pavel Horvát, který opět obnovil všechny tradice a dobré jméno hotelu. Na otázku, zda věděl do čeho jde koupí hotelu odpovídá - *"ne, ale když dáte dohromady partu obětavých, pracovitých lidí a vybavíte se trpělivostí, výsledek se pak určitě dostaví"*. A my k tomu dodáme, že bez schopného manažera by to ani tak nešlo.

Pavel Horvát, ředitel hotelu

Dnes je hotel Freud opět vyhlášené místo odpočinku, bálů, dobrého posezení u dobrého jídla a majitel a ředitel Pavel Horvát se má proč usmívat.

Po příjemném občerstvení v hotelu Freud můžete pokračovat v obdivování okolních původních přírodních společenstev v rezervacích Mazák, Grúník a Smrk. Většina živočichů a rostlin, kteří zde žijí a rostou jsou chráněni. Např. několik druhů střívků, otakárek feniklový, rak říční, čolek horský, mlok skvrnitý, užovka obojková a další. Jen ptáků na území Ostravice sídlí 80 druhů. K těm nejvzácnějším bezesporu patří rorýs obecný, sýček obecný, jestřáb lesní, čáp černý a další. Savci jsou zde zastoupeni plchem velkým, veverkou obecnou, netopýry, ježkem evropským, vydrou říční i rysem ostrovidem.

Ludmila Holubová

Dotýkaní Ostravou

aneb **seriál** portrétů zajímavých a důležitých občanů města i jeho okolí. Má jedinou vadu, totiž, že náš časopis vychází jako čtvrtletník, a tedy můžeme ročně představit jen čtyři osobnosti. A tak jsem se tentokrát rozhodla, že sice "přepadnu" jen jednoho Ostraváka, ale budeme si více povídat i o členech jeho rodiny, která se významně zapsala do novodobých dějin města.

Prof. Ing. Tomáše Čermáka, CSc., rektora VŠB - TU Ostrava jsem poznala už před mnoha roky z láskyplného mateřského vyprávění Dr. Zdeňky Čermákové, nejen své milované profesorky češtiny na Matičním gymnáziu. Na začátku května v útulném bytě pobíhá hodný vlčák Rex, manželka Marika kouká na televizi, prý, aby nás nerušila a někdejší Tomášek vzpomíná...

Rodina Čermáků (prof. Čermák druhý zprava)

Maminka měla aprobaci nejen na češtinu, ale také na němčinu a francouzštinu, jenže ta se v těch letech neučila. A to přítelkyně této země cítila jako velkou újmu. Asi nejen proto se dala se svými studenty na hraní divadla. Molière, Jirásek a další autoři se uváděli v někdejších divadle Petra Bezruče (dnes budova TV). A protože tatínek byl hodně zaměstnaný, brala nás máma s sebou a dokonce mně i bratru Jandíkovi dávala "šťěky", čili malé roličky. Dodnes pamatuji, že v Scapinových šibalstvích jsem měl jen říci "Pane, pane, cigáni unesli vaši dceru Zerbinetu!" a slyším maminku jak křičí "CIKÁNI! Ne, cigáni!"

Po letech prozrazuji, že tou unesenou jsem byla tehdy já, jenže na angažmá pana rektora si už nepamatuji, jen na ty dva menší kluky. Pověz něco více o mamince, která později přednášela i na Pedagogické fakultě.

Narodila se v Nymburku, mládí prožila v Hradci Králové, kde její otec Ota Kos pracoval jako vrchní inspektor Českých drah, ale zároveň dirigoval tamní filharmonii. Bohužel umělecké geny se v naší rodině dál neobjevují, spíše už v třetí generaci ty kantorské.

Máma milovala češtinu, veškerou literaturu a učila spoustu mých dnešních i dřívějších kolegů, kteří mi žertem říkávají: "Víš, tvá matka nás honila, museli jsme hodně číst, dokonce i to, v učebnicích neuvedené, tedy nesocialistické, ale dodnes píšeme bez jediné pravopisné chyby". Potvrzuji, chyby v tomto textu způsobil tiskařský šotek, měla jsem dobré známky z češtiny.

Ale teď vážně. O tvém otci Dr. Ing. Janu Čermákovi se v Ostravě ví, že stavěl přehrady.

Ano jako mladý inženýr, rodák z jižní Moravy, se zaučoval na přehradách Vranovské a Kníničské. Po válce byl poslán do Opavy, kde měl regulovat řeky, ale už od roku 1947 začal projektovat, investovat a později vést celou stavbu Kružberku. Přehrada byla dokončována někdy v pětapadesátém a táta již pracoval na další, Žermanické. Zátěž, kterou podstupoval, spolu se špatným zdravím způsobily, že v druhé polovině 50. let přešel do klidnějších Báňských projektů, kde "u vody" zůstal. Věnoval se čištění důlních vod, které mu přineslo několik patentů, které se týkaly kalů. Ty se získávaly z úpraven a dodnes je známe (navzdory ekologům) jako "hornickou bídu." Topilo se jimi.

Na radě je bratr Jan, kdysi Jandík...

Narodil se v roce 1939, a tak si užil víc než já rodičů. Oba byli posláni do koncentráků brzy po jeho narození, každý samozřejmě jinam, a my byli svěřeni do péče příbuzných na jižní Moravu. Naši, byť s podlomeným zdravím, se šťastně vrátili. Jandík po gymnáziu vystudoval VŠ chemicko - technologickou a upsal se vědě v Ústavu chemického inženýrství (název se měnil, náplň ne). Pár let využil znalostí španělštiny a pracoval na Kubě jako chemik v cukrovarnictví a také se tam oženil, aby posléze řediteloval v původním Ústavu, už v rámci Akademie věd. Na svém kontě má řadu odborných knih a ústav, který se zabýval aplikovaným výzkumem, se chlubil řadou licencí, které prodal po celém světě. Všechny zkušenosti pak uplatnil po změně režimu v soukromé firmě.

Rodina Čermáků na Kružberku

ROZHOVOR

MOŽNÁ NEVÍTE

Dostávám se k tvému působení. Víím, že jsi byl jedním z mála akademických funkcionářů, který hned po listopadu 1989 byl natolik oblíbený a ceněný, že tě studenti, a nejen oni, ale i kolegové, navrhli a také zvolili rektorem VŠB...

V lednu 1990 jsem dostal na pražském hradě jmenování od Václava Havla a rektorem jsem zůstal do roku 1997, pak jsem prorektoroval, abych dnes byl opět už po čtvrté v tom zas.

Co dělá rektor když jenom "nerektoruje"?

Celou dobu přednáším své elektrické pohony, snažím se sledovat vývoj ve svém oboru, vedu doktorandy, ale času je zoufale málo, mnohé úkoly, včetně péče třeba o čtyřnohého kamaráda, zůstávají na manželce (díky jí za všechno). Budu mít čas v důchodu, pokud se ho dožiji, avšak zatím do něj nespěchám.

Co bys vzkázal dědečkům a babičkám vnoučat, která se třeba právě letos rozhodují o svém vysokoškolském studiu? A prarodiče leckdy radí!

Trendy vývoje hornictví a klasického hutnictví jsme na Vysoké škole báňské znali dříve, a tak jsme brzy reagovali otevřením nových oborů. Informatikové, elektroinženýři i strojaři najdou dnes i v budoucnu báječné uplatnění. V roce 1989 měla škola 7 tisíc posluchačů, dnes jich má 19 tisíc a stále je to málo. Např. v Bruntále chybí odborníci pro zahraniční firmu OSRAM, a tak se uvažuje o pobočce (či další vysoké škole) v tomto městě. Pravda je, že ekonomů je asi nadbytek, podstatné ale je, že za krátký čas budou opět chybět vysokoškoláci, například pro bezpečnou práci v dolech, (zaniklo učilištní a střední školství v tomto oboru) a totéž se týká v rozšířenější míře i hutních inženýrů. O úplně nových oborech by byla debata na delší dobu, například o těch, které připravují letecké "machry".

Každá pořádná vysoká škola má i svou Univerzitu třetího věku...

Ano, běží už 7. ročník a zájemců je tolik, že budeme rozšiřovat. Nejoblíbenější je věda o zemi, ale chystáme další obory. Těší mne, že mohu být u jejich promoci.

Na začátku jsem slíbila čtyři členy rodiny Čermáků. Nedá mi, abych se nezeptala na tvé potomky...

Dcera Lucie je odbornou asistentkou na VŠB oboru chemické inženýrství, syn je lékařem v úrazové ambulanci v nemocnici na Fifejdách.

Tak vlastně děti se potatily v tom, že dcera pracuje s mladými lidmi a syn asi často sešívá mladé horké hlavy po příchodu ze Stodolní ulice.

Za rozhovor děkuje Pavla Pešatová

Jak se rozvíjíš, Ostravo?

O hradu, investorech, ale i kavárnách

"Ostrava dříve a dnes", tak se nazývala jedna z přednášek, se kterou mezi seniory do klubovny na Jízdárenské ulici přišel náměstek primátora ing. Vít Ruprich. Jeden z vleklých problémů, který ovlivňuje tvář města představuje objekt Karolina.

„S prvním investorem pro tuto oblast se už jedná o architektonickém návrhu stavby, která by měla být zahájena nejpozději v roce 2006,“ uvedl ing. Ruprich. „Jedná se o citlivou zástavbu s obchody, kanceláři a zábavnou činností pro naše občany. Jako další příklad úspěšného ekonomického rozvoje, tentokrát v Hrabové, mohou sloužit aktivity tchajwanské firmy ASUS, nebo budování vědecko-technologického parku v Pustkovci, za přispění prostředků Evropské unie. Je to dobrá investice do budoucnosti, protože zde probíhají programy, na kterých spolupracuje VŠB-Technická univerzita a firmy pro vývoj software“

Na přednášce však zazněly i „štouravé“ dotazy. Například, proč v Ostravě mizí kavárny, kluby a cukrárny, proč nejdou větší investice od obvodu Slezská Ostrava, zda jsou nutné drahé prezentace Ostravy na zahraničních výstavách a podobně.

„S některými věcmi člověk nemusí souhlasit, ale obvykle je to to jediné, co s tím může udělat,“ řekl ing. Ruprich. „Kdyby lidé projevíli zvýšený zájem o kavárny a cukrárny, nepochybně by jich v Ostravě vzniklo více.“

Co se týče Slezské Ostravy, je jedním z třiačtyřiceti městských obvodů a žádný nelze rozvíjet na úkor jiných. Do tamějšího hradu loni investovalo město dvacet milionů korun, letos to bude dalších deset a příští rok opět deset milionů korun. Prostředí hradu se tak stalo vítaným cílem třeba rodinných procházek a letos se zde, uskuteční i několik svateb. Pak zde byla zmíněna otázka prezentace Ostravy. Tady platí heslo: kdo není vidět, jako by nebyl. Investorům musíte mít co nabídnout, aby projevíli zájem. A jak je vidět, zájem projevují. Je to pro nás důležité zvláště v této době, protože se blížíme k hranici, kdy už nebude možné pořád stavět na tzv. zelené louce.“

(di)

VYHODNOCENÍ SOUTĚŽE!

Měli jste uvést alepoň dvě příspěvkové organizace, jejichž zřizovatelem je Krajský úřad Moravskoslezského kraje.

Z došlých odpovědí jsme vylosovali výherce.

Je jím Martina Šromová, Komenského 174, Suchdol nad Odrou. Blahopřejeme!

SOUTĚŽ!

Napište nám jaké zajímavé výstavy nebo kulturní objekty jste během letních měsíců navštívili. Vaše poznatky a zážitky poskytneme našim čtenářům jako dobré tipy k návštěvám. Příspěvky zasílejte písemně, emailem či odevzdejte osobně na adrese: Společnost senior, o.s. Na Jízdárně 18, 702 00 Ostrava 1

Váš příběh

Pamětníci, vzpomínejte!

Vzpomínky, které si nosíme v hlavě, mají jednu nevýhodu. Dokud je nenapišeme na papír nebo nevyprávíme, nemůže do nich nikdo nahlédnout. Je velká škoda, odcházejí-li do nekonečna s námi, aniž by zkušeností, poučení, radost byly odevzdány jiným. V rubrice „Váš příběh“ se snažíme zabránit této ztrátě. Spolu s vámi bychom chtěli popisovat dějiny všedního dne obyčejných lidí od dětství, přes poznávání světa k podmínkám života a práce, až po překážky, které jste případně museli překonávat. Těšíme se na obálky, označené heslem „Váš příběh“. Do několika „příběhů“ se teď s námi přeneste...

Jak to tenkrát, před 60ti lety bylo?

Hana Juračáková, 72 let, Ostrava

Co zůstalo za šedesát let v paměti děcka skoro třináctiletého? V posledních dnech válečných se u nás ubytovali znovu vojáci. Naposled jsme je měli v chalupě na podzim 1944, kdy hledali v lesích nad Trojanovicemi partyzány. Tehdy ještě měli vojenskou noblesu. Ti poslední však už byli ubozí, špinaví a hladoví. Pušky zahodili v síni a do stodoly nastěhovali malé koníky. Tatínek říkal, že snad to ani nejsou Němci, ale Rumuni.

V noci z 5. na 6. května se najednou odstěhovali. A brzy po ránu přišel Jan od tetky Veruny s radostnou zprávou „Válka skončila. Ve městě (Frenštát p.R.) jsou Rusové a vzali mi hodinky.“ Nadšení z konce války, pokazila zpráva o hodinkách. Nenosal je tenkrát každý mladík.

Moc jsem byla zvědavá, jak jenom ti Rusové vypadají a hned na druhý den ráno jsem se vypravila do města, abych si je okoukla. Zastihla jsem je hned na křižovatce. Tedy jenom jednu vojačku, nevěděla jsem, že se jim říká regulovčák, která řídila dopravu a směřovala válečná vozidla tam, kam měli namířeno. Dlouho jsem tam stála, sledovala jsem jedno vozidlo za druhým, vojáci v nich a na nich vypadali unaveně. Byla mi zima, protože den nebyl právě vlídný a dostala jsem hlad. Nahmatala jsem v kapse nějaký šesták a vypravila se do Šmerdova pekařství, které bylo kousek od křižovatky. Divila jsem se, když mi rohlík nechtěli prodat. Proč, vždyť přece válka skončila, proč chcete po mě lístky?

Hladová a zmrzlá jsem se vydala na pětikilometrovou cestu domů. Radost z konce války zkazil dojem z obchodu. Netušila jsem, že ty lístky budeme potřebovat až do roku 1953.

Ing. Jiří Wurzel, dlouholetý pracovník VŽKG, 76 let

Žil jsem jen s maminkou, táta čekal na smrt v Kounicových kolejích v Brně, dva starší bratři nebyli doma. Jeden se ukrýval v Kolíně a druhý byl totálně nasazený v Německu. Já, vyhozený z gymnázia, jsem pracoval ve Vítkovicích a od svých 14ti let odstraňoval bomby spadlé na tuto část Ostravy. Pamatuji si, že přesně ve 14,30, třicátého dubna přijeli ruské tanky před Český dům ve Vítkovicích. Byla to obrovská radost, přestože jsem nevěděl, zda táta a bratři jsou naživu. Byli...

Pavla Libřická, roz. Müllerová, 68 let

Nežila jsem v Ostravě, ale v Brně, kde jsem po zavření VŠ byla nasazena jako úřednice v krejčovské firmě. Jenže v Ostravě pracoval můj pozdější dlouholetý životní partner Josef a také rodina mé nejstarší sestry. 26. dubna bylo osvobozeno Brno a mé paměti se vážou k tomu, že např. má matka se hodně bála "osvoboditelů", a tak ve chvíli, kdy tloukli na dveře našeho tehdejšího bytu mne strčila za knihovnu z obavy ze znásilnění. Vzpomínám na tátu, na začátku války odsunutého do předčasného důchodu, jak volá na vojáky "Pánové, pánové, jsme Češi a bezdětní..." Pak mne rodiče "uklidili" do původního otcova působiště - do porodnice na Obilním trhu, kde jsem trávil čas s ministry vlády Noskem a Laušmanem. Jenže jsme stále nevěděli co je v Ostravě. Telefon ani telegraf nefungoval. Už si nepamatuji, kdy jsme se dověděli, že jsou všichni naživu. Až někdy v půli května jsem jela vlakem z Prahy přes Brno do Ostravy. Při cestě jsem utrpěla další šok. Ruští vojáci stříleli ze samopalů z okének vlaku na každého zajíce. V domě kde bydlel můj švagr a po zničení původního bytu i Josef, jsem uviděla partu ruských stěhováků, kteří velmi neobvyklým způsobem (házeli ze schodů) přemísťovali koncertní křídlo drahého typu. Určitě na něm už nemohli hrát Emil Gilels, ani Svjatoslav Richter.

Internetová kavárna a Seniorklub

S potěšením vám můžeme oznámit, že začátkem února 2005

byla otevřena Internetová kavárna a Seniorklub v Ostravě. Rádi bychom pozvali všechny věkem starší, ale s mladistvou duší k posezení u kávy či čaje nebo ke klávesnici počítače.

Máte zde možnost seznámit se s výpočetní technikou, s internetem, s možnostmi E-mailu; v klubu se pořádají besedy, přednášky či vernisáže. Můžete také přijít jen tak posedět v příjemném prostředí se svými přáteli či příbuznými nad šálkem dobrého nápoje.

**Provozní doba je:
pondělí až pátek od 10:00 do 18:00**

Nacházíme se v Ostravě na ulici 28. října 86 (první velký dům vlevo pod Frýdlantskými mosty ve směru do centra).

Provozovatelem Internetové kavárny a Seniorklubu je Slezská diakonie, která na tuto činnost obdržela grant ze zdrojů EU Phare - Podpora aktivního života seniorů.

Dana Krupová
Slezská diakonie

Kdo dělat chce, ten řešení najde

PŘEDSTAVUJEME KLUBY

Senioři ze super obce

Dohodou několika chlapů nadšenců vznikl v roce 1997 v Petřkovicích Klub důchodců. Představoval jakousi konkurenci Klubu seniorek, který už několik let existoval. V současné době má tento klub 170 členů a jeho činnost řídí jedenáctičlenný výbor, který se schází každou

středu. Erich Čala je jak členem zmíněného výboru, tak i členem Koordinačního centra seniorů a zdravotně postižených Ostrava, za Petřkovice. Položili jsme mu pár otázek.

Je známou pravdou, že lidé na stáří tak trochu dětinští. Máte mezi sebou šťouraly tohoto typu?

„Prozatím se mezi námi nikdo takový nenašel, atmosféru v klubu máme velmi dobrou. A právě naopak si myslím, že celý výbor, v čele s jeho předsedou panem Svobodou, si zaslouží pochvalu. Jde o lidi pracovité, důsledné a zodpovědné, jejichž aktivita je opravdu na vysoké úrovni. Mimochodem, jsme ochotni připravit i zájezdy ušité na míru pro seniory všech organizací. Zajišťujeme např. týdenní pobyty v Turčianských Teplcích s procedurami nebo ve Velkém Mederu. Musím říci, že akce se nám vždy povedly a je o ně velký zájem.“

Jak to ovšem vypadá s akcemi pro váš vlastní klub, nechodí tady „kovářova kobyla bosa“?

„Ani náhodou. Počítejte se mnou: v lednu jsme měli ples seniorů, v březnu členskou schůzi s kulturním programem a taneční zábavou, v květnu zájezd do Polska s prohlídkou největšího pivovaru, kde vaří pivo český sládek. Při ochutnávce pstruha a degustaci piva se všichni dobře bavili. Červen patří zábavě s krojovou hudbou Hornobojané v KD v Petřkovicích. V červenci uskutečníme letní slavnost, v srpnu zájezd do Pilchowic, na setkání s polskými seniory. V září si pochutnáme na guláši a pivku v Beskydech, v říjnu uskutečníme setkání seniorů a prosinec je vyhrazen Mikulášské zábavě.“

Je toho opravdu dost. Jak vaše aktivity vnímá okolí, třeba obecní úřad v Petřkovicích?

„Všemožně nám pomáhá, i s jeho starostou, panem Dřevjaným. Dokonce si myslím, že může sloužit jako vzor pro další obce. Víím o čem mluvím, protože bydlím v Hošťálkovicích, kde jsou aktivity tohoto typu nulové. Petřkovice jsou v tomto smyslu super obec.“

Máte životní kredo?

„Mám. Kdo chce něco udělat, najde řešení. Kdo dělat nechce, hledá příčinu, proč dělat nemůže. A v jednání s jinými má být člověk čestný a upřímný.“

Tak s tím souhlasím a pod to se podepisuji -

Jiří Muladi

Dámský klub

Každý čtvrtek ve 14 hod. se členky klubu Společnosti senior scházejí v KZ Jízdárna v Ostravě. Při setkáních si vyměňují kulinařské recepty spojené s praktickou ochutnávkou, koštují různé čaje, předvádí a chlubí se svými výrobky ručních prací a předávají si návody na jejich výrobu.

Protože je jim spolu dobře, přidaly některé členky ke čtvrtěčným schůzkám ještě i vycházky v dalších dnech, zakončené mlsáním v cukrárně.

Velkým zážitkem byla např. krátká jarní vycházka na Slezskou Ostravu, spojená s návštěvou muzea "Keltičkova kovárna". Zakladatel muzea, pan Chodura, nás poutavým vyprávěním zavedl do minulosti našeho, stále pěknějšího města.

Ačkoliv jsme již seniorky, mnohé informace byly pro nás novinkou, a tak se naše znalosti rozšířily i v jiné oblasti. Procházkou po Slezské Ostravě a prohlídkou jejích památek jsme zakončily příjemný den a těšíme se na naši další společnou akci. Pakliže vás naše vizitka upoutala, můžete mezi nás přijít i vy!

Libuše Goralčíková
(tel. 604 439 821)

Jak i jinde žijí senioři

Šťastnou shodou náhod se časopis SeniorTip dostal mezi členy Klubu důchodců v nedalekém Vratimově. Je potěšující, že byl aktivně využit při nabídce vystoupení "Havířovské babky", které se uskutečnilo na Mikulášské zábavě, za přispění městského úřadu. Tato zábava patřila mezi řadu společenských akcí, které Klub pro své členy v průběhu roku pořádá. Uvedme vítání jara, oslavu dne matek, smažení vaječiny, loučení s létem a již zmíněná Mikulášská zábava. Z celkového počtu 250 členů se těchto akcí zúčastňuje řádově 110, což je příznivý podíl, který svědčí o aktivním zájmu členů klubu pobavit se, zatančit si a prožít chvíle napětí při oblíbené důchodcovské tombole, do níž řadu dárek přináší právě účastníci zábavy. Velikou oblibu si získaly i autobusové zájezdy do vybraných míst v kraji, i mimo něj, a do blízkého zahraničí. Tuto aktivitu je třeba ocenit zvláště při zvážení určité specifčnosti města Vratimova, krásné symbiozy mezi městem a vesnicí, kdy řada členů i při dostatku „zábavy“ na svých domcích a chalupách si nalezne čas i pro zmíněný způsob vyžití v důchodovém věku.

Na závěr dodejme, že mezi členy klubu si časopis SeniorTip získal oblibu a jeho náplň je sledována se zájmem.

Ing. Miroslav Ler, Vratimov

ANDROPAUSA

Prof. MUDr. Rajko Doleček, DrSc.

Rajko, víme, že vlastní stárnutí jakoby začíná „přechodem“ z období středního věku do další životní fáze. O onom „přechodu“, u žen se běžně informace objevují, ví se o něm, ale o mužském „přechodu“, se neví téměř nic. Jak je to tedy s těmi „mužskými přechody“?

Má se to tak, že s postupujícím věkem dochází u mužů i u žen k postupnému snižování četných funkcí v lidském těle a tato skutečnost zasahuje i do činnosti žláz s vnitřní sekrecí, které produkují hormony. Je-li snížena produkce růstového hormonu, který nemá vliv jen na růst, ale působí i na řadu metabolických pochodů v organismu (např. podporuje mobilizaci tuků), hovoříme o somatopauze, což je stav společný oběma pohlavím. Při nedostatečné produkci pohlavních hormonů je však situace u mužů a žen rozdílná. U žen vzniká snižováním produkce hormonů menopauza (ženský přechod), která může mít řadu nevídaných příznaků. Naproti tomu andropauza (mužský přechod), která vzniká vyhasínáním produkce mužských pohlavních hormonů ve varlatech, je méně okázalá.

Prosím, co se rozumí pod vyjádřením, že andropauza je méně okázalá?

Jde o to, že oproti poklesu hormonů u žen je pokles produkce mužského pohlavního hormonu TESTOSTERONU mnohem povlnnější. Řada vědeckých prací, včetně našich vlastních ukazuje, že i 70-80 letí muži mohou mít sice nižší, ale stále ještě normální hladiny testosteronu. Další rozdíl spočívá v tom, že zatímco u žen, mají-li výrazné příznaky přechodu (návaly horka, nespavost, zvýšená únavnost, bušení srdce, vznik osteoporózy) se tyto potíže poměrně spolehlivě odstraní podáváním hormonálních léků, u mužů to není tak jednoznačné.

Jak tedy probíhá „mužský přechod“?

Především nemá tak vyhraněný klinický obraz jako ženská menopauza. Obtíže u mužů vznikají obvykle později. Vznikají pomaleji, téměř nenápadně. Objevují se depresivní stavy, zvýšená únava, pokles životní radosti, nespavost, bolesti hlavy, snížení libida (pohlavní touhy, zájmu), poruchy potence. Nepříjemná bývá trvalá podrážděnost, klesá povšechná výkonnost, začínají bolesti kloubů, obtíže s močením následkem poklesu výkonnosti svaloviny močového měchýře, nutno myslet též na zvětšení prostaty. Pokud se stárnoucí muž nevěnuje alespoň trochu pohybu, necvičí, dochází k atrofii svaloviny často i beze změny váhy (zvyšuje se jen ukládání tuku). Při laboratorním vyšetření po sedmdesátce se zjistí buď nízké, ale normální hodnoty nebo výrazně snížené hodnoty testosteronu a jeho účinné složky v tkáních dihydrotestosteronu.

U starších a obzvláště u starých mužů, pak bývá též nízká až velmi nízká hladina nadledvinkového anabolického hormonu, jehož nedostatkem se k andropauze přidává ještě adrenopauza.

A jak je to s léčbou obtíží a projevů andropauzy?

U žen v menopauze léčba ženskými hormony téměř vždy pomůže a při vhodné strategii je celkem bez větších rizik. U mužů ale podávaný testosteron nemusí tak jednoznačně odstranit všechny obtíže. Také je zde nutno dávat pozor na možnost vzniku adenomu prostaty, případně i karcinomu prostaty. Velmi slibné však jsou léčebné výsledky, podává-li se současně nadledvinkový hormon. Je ovšem nezbytné, aby léčba probíhala pod kontrolou lékaře - endokrinologa.

Děkuji Ti za rozhovor.

Blanka Malá

Něco pro udržení svěžesti

Intelektuální rozcvička, kterou vypracovala psychoterapeutka A. B. Castorriová pro Ivana Lendla.

Uvedení intelektu do chodu

Trvání: 5 - 10 minut po probuzení.

Pozice: s pohodlím vsedě nebo vleže. Všechny sedm kroků se provádí nahlas.

Krok 1: počítejte od stovky do nuly jak nejrychleji umíte.

Krok 2: přeříkávejte si abecedu a ke každému písmenu uveďte jak nejrychleji umíte, slovo, které jím začíná (A = auto, B = balík apod.) Váháte-li více než třicet sekund, nezdržujte se, příslušné písmeno vynechte a pokračujte dál.

Krok 3: uveďte dvacet mužských křestních jmen jak nejrychleji umíte a číslujte je. (1. Filip, 2. Robert atd.).

Krok 4: zopakujte totéž s použitím ženských jmen.

Krok 5: vyjmenujte dvacet druhů potravin a zase je číslujte. (1. banán, 2. hruška, 3. víno, atd.)

Krok 6: vyberte si jedno písmeno z abecedy a uveďte dvacet slov, která jím začínají. ("k" 1. kolo, 2. kukla, 3. kožich, atd.)

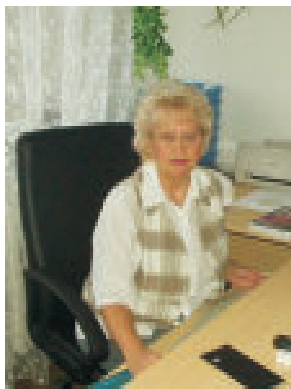
Krok 7: když jste cvičili s otevřenýma očima, je to v pořádku. Teď je zavřete, napočítejte do dvaceti a zase je otevřete. Váš intelekt se rozcvičil a den může začít.

pokračování ze strany 1

Olga Folwarczná: „Já už mám také po kurzu a využívám možnosti, které tu jsou. Vše zvládám v pohodě a jsem nadšená. Počkejte, napsala jsem mail a on mi zmizel, ne, je tady! Pořád se učím. Ráda fotím digitálem a posílám i fotky, známí mi je posílají také. Před kurzem jsem neměla ani zdání, že bych něco takového mohla umět. Prosím, poděkujte všem, kteří se o počítačovou učebnu zasloužili.“

Ale počítačová učebna je jen část projektu. Pojďme ještě dál a podívejme se na celý projekt. Jeho druhou a neméně významnou částí jsou centrální webové stránky pro seniory. Za plnění této části projektu je odpovědná Ing. Ludmila Holubová, která je zároveň vedoucí celého projektu, ale pokud vím, i jeho autorkou.

Ing. Ludmila Holubová

Druhou částí jsou webové stránky pro seniory. Proč jste se vlatně pustila do takového projektu.

Projekt je tak trochu neobvyklý a zvláštní. Důvodem vzniku byla mimo jiné také moje, bohužel negativní zkušenost. Na Internet jsem vstoupila asi před pěti lety a to z toho důvodu, že jsem pro naše sdružení vyhledávala kontakty pro rozšíření naší činnosti

mimo region města, ale i republiky. Vstoupila jsem tedy do tohoto obrovského mraveniště nevybavena dovednostmi, těžko jsem se jako naprostý začátečník orientovala. Při svém dobrodružném putování jsem navštívila i CHAT (diskuse on-line). Nevěděla jsem co dělat, tak jsem vyřukala větu „Je tady někdo kolem padesátky? Zjevně jsem přítomné rozveselila a napsali mi - „Vykopávky neberem“. Anebo jsem potřebovala poradit jak k emailové poště připojit přílohu. Odpověděli, že toto už vědět nemusím, abych se raději „učila ležet v rakvi“.

Jak jste na tyto negativní reakce odpovíděla?

Tyto negativní reakce mě neurazily ani neodradily, spíše bych řekla, že mě vyprovokovaly k tomu, že jsem si řekla není možné, abychom si v tomto obrovském prostoru nenašli místo, kde bychom se učili dovednostem práce s internetem, kde bychom se bavili, přátelili. Naštěstí jsem na Internetu potkala i vlídné lidi, které jsem oslovila, dali jsme dohromady tým jehož výsledkem je právě projekt, který realizujeme.

Co je cílem centrálních webových stránek?

Jejich cílem je seniorům přiblížit informace, najít cestu k informacím, najít přátele s podobnými zájmy, ukázat jak se na Internetu orientovat. Stránky jsou koncipovány tak, aby uživatele aktivně zapojily do činnosti. Tuto roli sehrává i klub, který je na stránkách založen, jehož záměrem, mimo jiné, je vytvořit partu lidí a překonat názor, že internet je doménou pouze mladých lidí. Zajímavé je snad i to, že autory článků na stránkách jsou převážně členové klubu. Hodně důležité je pro nás také, že stránky navštěvují krajané z celého světa.

Splnil tedy celý projekt vaše očekávání?

Nejen splnil, ale daleko překročil. Vůbec jsme netušili, že se nám podaří vzbudit takový zájem u seniorů. O kurzy výuky práce na PC je stále velký zájem. Také webové stránky se doplňují o nové moduly. Posledními a velmi úspěšnými jsou například kuchařka, okénko poradny a přibudou ještě další...

Povídat o tom, co vše je zajímavé a užitečné by se dalo ještě dlouho, ale jednodušší bude, když se do projektu zapojíte i vy, naši čtenáři. Mi už zbývá splnit přání a všem, kteří se na úspěchu tohoto projektu podíleli, poděkovat!

Ing. Jiří Muladi

Počítače? Internet? To nikdy nepochopím!

Není lehké vyrovnat se s novými poznatky a informačními technologiemi. Vede to však k rozvíjení tvůrčích schopností a přispívá k zvládnutí nároků moderní společnosti. Důležité a potřebné je rozvíjení vzdělávání občanů všech věkových kategorií.

Že je tento problém zvládnutelný dokazují seniorské internetové stránky www.seniortip.cz

Nabídka kurzu výuky práce na PC

pro seniory a osoby se zdravotním postižením

Název kurzu: Základy práce na PC

Délka kurzu: 10 vyučovacích hodin

(5týdnů po 2 hod.)

Všichni zúčastnění mají k dispozici bezplatnou poradnu a konzultační pomoc.

Stručný obsah dalších kurzů

Operační systém Windows: princip a struktura, manipulace se soubory, ovládání PC

Uživatelské programy: Word, Excel, malování

Internet a elektronická pošta: princip internetu, metody vkládání informací, využívání el. pošty

Inf.o kurzech: tel.č. 596 936 020, 731 221 291

Amerika očima Evropanky

V dalším povídání si přiblížíme některé drobnosti, které se liší od toho, na co jsme zvyklí. Jsme na pobřeží Pacifiku, v Kalifornii, nedaleko od San Franciska. Příroda a okolní kopce jsou tu většinou zelené a rozkvetlé. V sadech zraje úroda citronů a pomerančů. Rána jsou chladná, ale přes den se vzduch vyhřeje na teplotu, kdy si můžete vzít letní oblečení. Na vrcholcích hor, na severních svazích, stále leží sníh. Přestože častým přívlastkem Kalifornie je "slunná", dokáže se i tady některý den nevydařit a prapršet. Po ulicích se pak valí potoky vody, protože pravděpodobně kanalizace pro odvod dešťové vody je nedokonalá. Mimo město se pak po většinu roku suchá koryta zcela zaplní vodou a na některých vedlejších silnicích se můžete setkat i s dopravní značkou, upozorňující na zaplavení vozovky. Asi se nevyplatí kvůli několika dnům stavět most.

Již minule jsem psala o silničním provozu, který má zvláštnosti, které v Evropě nejsou, a proto nás zaskočí. Určitě je dobré umět číst a rozumět anglicky: jednoduchá značka přikázaného směru jízdy je například tabule s nápisem "pravý pruh musí odbočit doprava", zákaz zastavení je prezentován tabulí - "žádné zastavování kdykoliv". Další zvláštností jsou třeba semafore, které jsou umístěné až za křižovatkou. Pro Evropana, zvyklého zastavit na červenou až těsně u semaforu, může mít navyklý způsob jízdy nepříjemné následky, neboť se tak může ocitnout na nejméně vhodném místě, uprostřed křižovatky. Tabule stopky ukládá povinnost zastavit na hranici křižovatky bez ohledu na to, ze kterého směru přijíždíte. Auta následně potom odjíždějí v pořadí, ve kterém do křižovatky přijela. Pokud přijela ve stejnou chvíli, platí prý pravidlo pravé ruky. Setkala jsem se i s lidmi, kteří asi o pravé ruce nic nevěděli. Bylo mi vysvětleno, že v takovém případě se řidiči jednoduše domluví - jeden kývne na druhého ať jede. Žádné rozčilování, hádání, gestikulace. Ráda bych viděla, jak by tohle fungovalo v Ostravě.

To, že je možné adoptovat děti každý víme. Víme rovněž, že můžeme adoptovat nějaké zvíře v zoo a přispívat na jeho stravu. V Kalifornii jdou ještě dál - tady se dá adoptovat třeba i cesta. Takový adoptivní rodič pak

Obrovské sekvoje v parcích, ale i velká města s čilým ruchem, to jsou střípky toho, co mne zaujalo... ▼

odpovídá za úklid odpadků ze "svého" kusu cesty. Může ji buď uklízet sám nebo si najít specializovanou firmu. Vynaložené náklady si pak může odečíst z daní. Okolí takových cest je tímto čisté, ale bohužel jen v délce adoptované cesty. Vzdálíte-li se kousek mimo ni, narazíte na obvyklou směs odpadků jako u nás.

Další zvláštností jsou tabulky, na které narazíte například při procházce pěknými obytnými čtvrtěmi. Tabulka s nápisem „Sousedský dohled“ znamená - *vidíme tě, sledujeme tě, a když se nám nebudeš líbit, zavoláme policii*. A taky že jo! Klidně se procházím s foťákem v ruce a najednou se objevuje policejní auto. Volně kolem mne projelo, osádka auta si mne velmi pozorně prohlédla. Potom pokračovala v jízdě, aby pouze objela několik ulic a byla tady opět. To už jsem raději vyšla na hlavní ulici a pro sousedy jsem přestala být nebezpečná. Ale už si mě prohlédli a zapamatovali! Amerika je pro nás trochu zvláštní zemí. Určitě obdivujeme jejich techniku, kosmický program i výpočetní technologie, které úspěšně využíváme.

Dalo by se toho povídat o zvláštnostech ještě mnoho, ale tolik prostoru nemáme, tak na závěr jen poslední myšlenku či poznatek. V každodenním životě vše až tak „vysoce technické“ není. Američané jsou šetří, zbytečně neplývají a zdaleka ne každý bydlí v luxusní vile, jaké můžeme vidět ve filmech.

Dana Šťastná

Český čarovník má ve světě zvuk

Už jste někdy slyšeli slovo čarovník? Je v něm obsaženo kouzlo, adrenalin, český um i cizácký kšeft.

V angličtině je nazýván Witches broom, koště čarodějnice. Někdy bývá přirovnáván ke jmelí, ale to je špatně. Jmelí je cizopasník na stromě, zatímco čarovník je pupenová mutace samotného stromu.

Jedním z odborníků v tomto oboru, nejen v rámci České republiky, ale i celosvětově, je Jan Sláma z Ostravy – Hrabové. S čarovníky už „čaruje“ třicet let a říká:

„Kolikrát můžete vidět rodinný dům, který má u vchodu nebo na zahradě natolik vzrostlé smrky, modřiny či jiné stromy, že majitele vlastně utlačují. Když tyto stromy člověk sázal, byly pochopitelně malé a pěkné, ale časem prostě přerostly. Jsem upřímně přesvědčen, že každý, kdo to myslí se zahradou aspoň trochu vážně, měl by si ji užít hned od začátku. Po téměř třiceti letech sbírání okrasných dřevin vím svoje o rozmanitých sortimentech. Mám teď především na mysli kategorii okrasných stromků vhodných pro malé, případně ještě menší zahrady.“

Než se dostaneme k čarovníkům, co například bonsaje?

Bonsaj je jednoduše řečeno strom, který uměle udržujete malý. Když jej z misky vysadíte do volné přírody, doroste své původní velikosti. Čarovníky už mají genetikou úpravou dáno, že rostou třeba jen centimetr za rok.

Když bonsaj nebudete omezovat v růstu, jak v kořenech, tak v koruně stromu, přestane být bonsaj. I proto jsou do malých zahrad lepší stromky geneticky zakrslé, přirozené miniatury. Jsou to opravdové perly a dýmanty skalek i zahradních koryt, balkónových i střešních výsadeb. Z nich lze bez problému vysadit malý lesík o třiceti až padesáti stromech tak, že každý může být samozřejmě jiný.

Že to není možné? Ale je, matka příroda to umí, a pro ty, kdož upřednostňují spíš Stvořitele, musím říci, že Stvořitel rovněž tvorbu přirozených miniatur, zákrsků a trpaslíků všeho druhu ovládá znamenitě. Existují borovice, smrky, jedle, zkrátka okrasné dřeviny, které i po deseti letech absolutně zdravé existence nepřerostou muchomůrku.

Takový stromek v lese ovšem hned tak nenajdete, podobně jako mezi pouličními pejsky byste těžko hledali pekinéze. Majitelé si své poklady hlídají a takto vyšlechtění jedinci se dají sehnat většinou jenom u velmi zanícených pěstitelů.

Je složité věnovat se pěstování čarovníků?

Samotné jeho získání není zrovna jednoduché, pokud to neberete zároveň jako kondiční cvičení. Když umíte hledat, najdete v přírodě jeden čarovník tak na padesáti hektarech. Znamená to stovky kilometrů v nohách, o benzínu ani nemluví. Pak, obvykle v zimních měsících, je třeba se vrátit a pro čarovník vylézt. Je to docela adrenalinová záležitost - zkuste v pětistupňovém mrazu, po namrzlém holém kmeni stoleté borovice vyšplhat dvacet metrů. Jeden reportér televizní stanice mně při takovém konání točil. Nešlo tenkrát o žádné drama, strom byl sice vysoký, ale celkem odspodu zavěšený a bylo poměrně teplo. A přesto, když jsem lezl nahoru, mi pošeptal: „Kdybys náhodou spadl, budeš číslo jedna ve večerních zprávách, a všichni rázem budou vědět, co je to čarovník.“

Takže získat čarovník je první krok. Co dál?

Vegetativní množení čarovníků je taky napínavé. Z třiceti roubů se třeba jeden chytí. Ale i tak musím říci, že Češi jsou v tom hodně dobří. Pikanterie ovšem nastává, když se pak z německých katalogů dozvíme, že z českého dřevíčka, nádherně zakrslého kultivaru borovice kleče "Ježek", (jednoho ze superstar českých čarovníků) se v zahradnické němčině stane „Jecek“. Podobným způsobem, z téměř bílé modré úžasné douglasky, z arboreta Bílá Lhota, vznikl jistě unikátní německý stromek „Pila Lotta“... No, a v dobách, kdy se ještě veřejně nemohlo tvrdit, že ze všech důležitých věcí jsou peníze až na prvním místě, už jistí zahradníci podnikatelé toto měli dávno v krvi. Když jim určitá část sortimentu nešla na odbyt, tak ji jednoduše přejmenovali, blázni sběratelé přijeli, koupili si znovu totéž, samozřejmě pod jiným názvem, a radost byla na obou stranách. První roky stejně nepoznáte nic. Za posledních dvacet let mám asi desítku stejných stromků nakoupených v jedné firmě pod různými jmény.

Co tedy doporučujete těm, kteří mají o čarovníky zájem?

Pokud chce někdo opravdu začít se zakrslými okrasnými dřevinami, ať se poohlídne spíš po firmičkách, či jednotlivcích, kteří se touto činností delší dobu zabývají. Je třeba si uvědomit, že hodně okrasných dřevin bylo sběrateli objeveno zcela náhodně. Nový strom nelze vyrobit v laboratoři, to dovede jen Matka Příroda nebo Češi, případně ti, kteří se to od Čechů naučili.

Náš jednoroký čarovník, neskutečný originál, takový malý stromkový Modrý Mauritius, pořídíte v Česku za stovku. To Švýcar ve švýcarské školce jej koupí za třicet švýcarských franků, a Američan třeba za 75 dolarů. Prostě, zahrádka ve vyspělém světě jsou čím dál menší a ceny stromků rostou. Kdyby nám aspoň nekomolili naše hezké české názvy.

Jiří Muladi

Skandální konec Akademie III. věku v Havířově aneb vyloučen ze školy v 72 letech

S velkou slávou, za přítomnosti televize, tisku a vedení Magistrátu města Havířova, zástupců gymnázia na Moravské ulici se na podzim 2001 zahájila výuka v Akademii III. věku pro havířovské seniory. Duší tohoto projektu byla jednatelka gymnázia paní Pěva Žaludová. O studium byl mezi seniory velký zájem a mimo 70 šťastných, které vybral Magistrát, bylo také mnoho zklamanych. Akademie III. věku s přispěním Magistrátu a příspěvkem každého seniora ve výši 250 Kč začala výukou základů angličtiny, ovládání počítače, ale i přednáškami o historii a správě města, zdravotnictví, filosofii, starého Egypta. Byly sledovány s velkým zájmem a přednášející byli překvapeni pozorností a zájmem seniorů. Mezi seniory vznikala nová přátelství a vytvořený kolektiv se schází i mimo vyučování několikrát za rok. Na tato setkání přicházejí i senioři, kteří z různých důvodů přednášky již nenavštěvují.

Akademie III. věku byla plánovaná na čtyři semestry. Senioři požádali o prodloužení přednášek a tak trvala nakonec sedm semestrů. Bohužel patronka tohoto projektu paní Pěva již není mezi námi. Na scénu vstupuje nová jednatelka gymnázia, a s ní i její odpor něco pro seniory učinit. Již při jejím prvním vystoupení zdůrazňovala nedostatek peněz pro výuku seniorů i když „školné“ od seniorů vzrostlo na dvojnásobek a město škole nadále dávalo podporu. Snížila se doba výuky, byly odbourány přestávky i když byl nutný přesun akademiků do jiné učebny a mezi nimi byli i tělesně postižení.

Paní jednatelka nebrala na toto žádný ohled. Vše vyvrcholilo koncem loňského roku. Jednatelka školy sdělila, že škola nemá finance na pokračování Akademie III. věku. Mluvčí třídy navštívil paní primátorku a peníze se našly. Bylo nutno, aby vedení školy požádalo Magistrát města o dotaci. Vedení školy se k tomuto úkolu postavilo liknavě. My senioři jsme v tom viděli to, že jednatelka školy chce za každou cenu Akademii III. věku ukončit. Někteří senioři se na toto již nemohli dívat a přešli na jinou školu.

Mluvčí třídy akademiků vytkl liknavé jednání vedení gymnázia a potažmo i paní jednatelky a ve svých 72 letech byl ze školy jednatelkou vyloučen. Většina přítomných akademiků na tento verdikt odpověděla odchodem spolu s vyloučeným a opuštěním Soukromého gymnázia na Moravské ulici v Havířově. Na odvolání vyloučeného proti rozhodnutí školy, jednatelka i ředitel školy nereagovali a zaujali pozici „mrtvého brouka“.

Tímto jednáním a zrušením projektu „Akademie“, vyloučením mluvčího a tím i ostatních seniorů, ukázalo vedení gymnázia svůj „zájem“ vůči seniorům, ale i nezájem na rozvíjení školství v Havířově. Je smutné, že není pokračováno v tak významném počínu, jemuž položila základ paní Pěva Žaludová.

Vladimír Jandek, Havířov

Činnost paní Pěvy Žaludové na úseku výchovy mládeže a konečkonců i vztahu k seniorům byl jeden z důvodů k jejímu nedávnému veřejnému vyznamenaní Magistrátem města Havířova.

Dobrý den,
před nedávnem jsem se čirou náhodou dostala k vašemu časopisu, vydání březen 2005.

Byla jsem mile překvapena jeho obsahem, ať kvalitou či vzhledem, upoutal mne a budu si na vašich www.stránkách hlídat každé další vydání. Jsem ročník 1943, mám 4 syny a 10 vnoučat, své radosti i starosti jak s rodinou i s manželem, žiji v menším městečku - Odry, je zde hezky, ale já jsem typ, který se ponejvíce točí kolem rodiny.

Žijeme v rodinném domku s manželem a každý týden zde máme některé z vnoučátek, takže nemůžeme říci, že bychom byli sami. Dva ze synů jsou v USA, jeden již 8 let, má tam rodinku, druhý odjel před více jak rokem. Jsem nesmírně šťastná, že mám počítač, a i když ho mám třetí rok, nejsem ještě na něj odborník, ale hlavně na spojení s mými syny je k "nezaplacení"! A když mám chvíli, brouzdám po

internetu na různá zajímavá témata (receptář, knihy, rady pro ženy, bylinky,...), prostě na co nebyl čas dříve, chci se dovědět nyní. Jen kdyby ta paměť sloužila jako dříve!

Nu, chtěla jsem vám napsat pouze názor na časopis a tak jsem se rozepsala, snad to nevádí. Přeji hodně úspěchů ve vaší práci a těším se na další číslo! Je dobré zvědět kde se co událo, hlavně pro starší generaci, ale také kde co bude. Díky.

Jana Tračová, Odry

Dobrý den, chci vám napsat, že vždy netrpělivě vyhlížím vaše nové číslo časopisu. Když se mi ho podaří konečně sehnat, pak koluje mezi všemi sousedkami v domě. Jen si musím trochu povzdechnout, že nevím nikdy přesně ve který den bude v informačním centru k dispozici. Neví to ani pracovníci centra. Nejde s tím nic udělat?

Marie Krejzová, Bílovec

Milá redakce, rádi bychom vás informovali např. o našem "Malé povídání o velkých lidech".

Ke 100. výročí narození Jiřího Voskovce a Jana Wericha se v Senior klubu (28. října 86 U Broma) Ostrava pořádal poslechový pořad V+W=100. Richard Pogoda (hudební redaktor Českého rozhlasu Olomouc, dvorní pianista ministra kultury Pavla Dostála a spolupracovník Miroslava Horníčka) nás provedl historií Osvobozeného divadla, představil jeho osobnosti a zahrál melodie, které tehdy vládly světem a i v dnešní době jsou stále aktuální. V příjemné atmosféře plynul čas mezi povídáním, zpíváním či poslechem úsměvných forbín.

Návštěvníci určitě nelitovali své cesty do klubu, proto chceme vašim prostřednictvím pozvat na naše zábavné programy i další seniory. Nesedte doma, neváhejte a přijďte!

Dana Krupová
Ostrava

KULTURA V KRAJI

Blíží se doba prázdnin a dovolených. Na návštěvu přijdou děti nebo vnoučata. Nabízíme vám několik tipů na zajímavé výstavy.

Galerie výtvarného umění v Ostravě

Výstava k životnímu jubileu **malíře Karla Harudy**: 14. 6. - 27. 8. 2005
Známý ostravský autor je malířem, do jehož tvůrčí oblasti patří propojení výtvarného umění a hudby. Jeho dílo z hudebních a dramatických inspirací vychází a je rozvíjeno se záměrem pozitivně ovlivnit vztah k základním lidským hodnotám. Umělec má blízko k hudbě našeho regionu, především k Leoši Janáčkovi. Výstava je součástí mezinárodního hudebního festivalu Janáčkův máj. Haruda své první „Janáčkovské“ obrazy namaloval velmi záhy, inspirován klavírním dílem "Po zarostlém chodníčku". Následuje motivace Sinfoniettou a pak ještě mnohokrát čerpá ze zvláštní energie, kterou nabízí Janáčkovská hudba.

Muzeum Novojičínka

Cesta do pravěku - Zámek v Novém Jičíně

Retrospektivní výstava z unikátní pozůstalosti významného malíře a rodáka z Kopřivnice Zdeňka Buriana. Výstava je pořádána ve spolupráci se ZOO Dvůr Králové nad Labem a Národním muzeem Praha.

Spolupořadatelé: Městský úřad Kopřivnice, Městský úřad Štamberk.

Za svobodu: Žerotínský zámek v Novém Jičíně - Nová galerie Žerotínského zámku - do 4. 9. 2005

Výstava k 60. výročí osvobození Novojičínka. Odboja osvobození Novojičínka 1938 - 1945. Československá samostatná obrněná brigáda ve Velké Británii v dosud nezveřejněných fotografiích.

Muzeum Beskyd Frýdek-Místek

Dřevěné kostely a kaple Moravy a Slezska (3. 6. - 28. 8. 2005)

Výstava přibližuje nevšední krásu dochovaných i zaniklých dřevěných sakrálních staveb v naší oblasti - kostelů, kaplí a zvoníc. Vystaveny jsou historické a současné fotografie, pohlednice, kresby a malby, zákresy půdorysů, plánky, modely kostelů, stavební prvky a předměty z mobiliářů. Výstavu připravilo muzeum ve spolupráci s Biskupstvím ostravsko-opavským, Zemským muzeem v Opavě, Ostravským muzeem, Muzeem Těšínska, Muzeem Śląska Cieszyńskiego a dalšími institucemi a jednotlivci.

Modely speciálních vozidel: od sanitky po obrněný transportér - 26. 6. - 6. 11. 2005

Prezentace sbírek i vlastních výrobků modelářů a zájemců o historii automobilové dopravy. Autojeřáby, auta nákladní, hasičská, policejní, vojenská, sanitní, aj., stavební stroje. Výstava je doplněna prodejem profesionálně vyrobených modelů, stavebnic a modelářské techniky.

Muzeum Těšínska ▲

Muzeum v Bruntále

vzniklo v roce 1960 spojením okresních muzeí v Bruntále a v Rýmařově, a Okresního muzea v Krnově. Jejich sloučením v roce 1963 vznikl Vlastivědný ústav Bruntál, jehož přímým pokračovatelem je dnešní Muzeum v Bruntále.

Muzeum, vybudovalo během své stoleté historie rozsáhlé fondy vlastivědných a umělecko-historických sbírek a sídlí v bruntálském zámku.

Aktuální výstavy:

červenec: bruntálští hasiči - tradice a současnost
srpen: výtvarné sdružení "A 13" září: cechy, řemesla a život na Bruntálsku

Muzeum Těšínska

Zdeněk Hapala (loutkář, výtvarník, režisér) - do 18. 9. 2005

Výstava je věnována 100. výročí narození zakladatele loutkové scény Těšínského divadla.

S velkou energií a láskou věnoval celý svůj život loutkám a divadlu, podílel se na upravování dramatických textů, výtvarně zpracovával návrhy scén i loutek, vyráběl loutky a ovládal jejich technologie. Výstava přibližuje tuto jeho tvorbu na dostupných dobových materiálech - letácích, plakátech, scénografických návrzích, loutkách i fotografiích.

(Stránku připravila Ludmila Holubová)

Komise zakladatelů městského vodovodu v Těšíně při výběru prameniště v roce 1894

Z HISTORIE VODÁRENSTVÍ V REGIONU

Osídlování území bylo od nepaměti vázáno na blízkost zdrojů vody. Platí to i pro povodí řeky Odry. Lidem v dávné minulosti jako zdroj sloužily prameny, voda se roznášela nebo rozvážela z potoků a řek, postupně se objevovaly první studny a jímky. Dodnes se při zemních pracích na některých místech nacházejí zbytky dřevěných potrubí svědčící o snaze majitelů panství nebo zámožných měšťanů již ve středověku přivést vodu z větší vzdálenosti.

Vodárenství, jako technický obor a veřejná služba, se však v našem regionu v širší míře začalo rozvíjet až ve druhé polovině 19. století.

Do roku 1900 bylo totiž v povodí Odry postaveno jen 24 vodovodů, z nichž patrně nejstarším je vodovod vybudovaný v roce 1870 pro zámek a obec Šilheřovice. Ke konci 19. století se již veřejným vodovodem mohou pochlubit i další města jako například Opava - 1875, Krnov - 1885, Nový Jičín - 1893, Ostrava - 1894, 1897, Třinec - 1894, Jeseník - 1895. Mezi lety 1900 a 1918 přibýlo dalších 39 veřejných vodovodních zařízení a do roku 1945 ještě 38 vodovodů. Počátky budování centrálních vodovodů ve městech byly často spojeny s nemalými technickými i finančními problémy. Velkou roli sehrál rozvoj průmyslu a s ním spojená vzrůstající koncentrace městského obyvatelstva, přicházejícího za prací. Kanalizace zde většinou neexistovala a soukromé i veřejné studny, které sloužily jako hlavní zdroje vody, byly v hojné míře znečišťovány odpadními vodami. To přinášelo epidemie nakažlivých nemocí a způsobovalo velké hygienické problémy.

Na venkově naopak nebyly podmínky pro výstavbu veřejných vodovodů příliš vhodné. Takzvaný slezský typ zástavby - jednotlivé usedlosti a budovy roztroušené v krajině daleko od sebe, byl z technického i ekonomického hlediska náročný vzhledem k délce vodovodní sítě, kterou bylo nutno postavit. Řídké osídlení neohrožovalo znečištěním ani podzemní vody a obyvatelé v mnoha oblastech Slezska dlouhou dobu vystačili se soukromými studnami. Teprve období posledního desetiletí 19. století do roku 1945 je možno charakterizovat postupným rovnoměrným rozvojem vodárenství nejen ve velkých městech, ale i v menších obcích.

V roce 1945 existovalo na tomto území 101 veřejných vodovodů určených pro zásobování obyvatelstva pitnou a užitkovou vodou. K rychlému rozvoji dochází po druhé světové válce, především v oblasti ostravsko-karvinské uhelné pánve v souvislosti se soustředěným růstem těžkého průmyslu. Do dolů, hutních a strojírenských závodů přicházejí pracovat lidé ze všech koutů republiky, pro které je třeba postavit nová sídliště a města. Spotřeba vody roste a dosavadní místní zdroje nestačí. Největší problémy se projevují v oblasti Ostravy, Karviné, Frýdku-Místku a Třince. Řešením je centrální vodárenská soustava. Začíná příprava výstavby komplexu vodních nádrží, úpraven vody a přírodních řadů, která je velmi náročná a vyžaduje čas. První kubíky pitné vody přitékají do Ostravy Kružberským skupinovým vodovodem v prosincových dnech roku 1958. Toto vodní dílo se stává základem systému Ostravského oblastního vodovodu, který je dnes součástí třetí největší vodárenské společnosti v České republice - Severomoravských vodovodů a kanalizací Ostrava a.s. a zásobuje pitnou vodou více než milion obyvatel nejen na Ostravsku, Karvinsku, Frýdecko-Místecku, Novojičínsku a Opavsku, ale také v příhraničních oblastech Polska a od loňska i na Přerovsku.

SEVEROMORAVSKÉ VODOVODY A KANALIZACE OSTRAVA a.s.

ul. 28. října 169, 709 45 Ostrava
tel. 596 697 111 fax 596 624 205
E-mail : smvak@smvak.cz Internet : www.smvak.cz

Nabídka aktivit Domu kultury města Ostravy a.s. pro seniory k smysluplnému využívání volného času, rozšiřování jejich znalostí a využívání získaných vědomostí. Studijní program je stanoven tak, aby sloužil co největšímu počtu zájemců, bez jakýchkoli omezení.

Dům kultury vám nabízí

- půlroční jazykové kurzy angličtiny (1.-4. vědomostní stupeň)
- půlroční jazykové kurzy němčiny (1.-2. vědomostní stupeň)
- půlroční kurz francouzštiny (začátečníci)

- kurzy pohybové výchovy „Stále fit“. Jde o rehabilitační cvičení pro seniory. Podporuje dobrou kondici i v pokročilejším věku
- dále kurzy praktické, např. kurz ručního pletení, malování na textilu, kurz ubrouskové techniky nebo kurzy tradiční techniky (paličkování, vyšívání, síťování a. j.)

Kurzy jsou pro seniory finančně zvýhodněny. Těšíme se na váš zájem!

Bližší informace: DK města Ostravy tel.: 597 489 211 597489111, 603 512 039, e-mail : krizova@dkv.cz

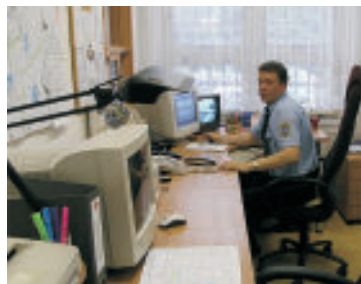
"Jsme tady pro lidi",

říká ředitel městské policie a dále pokračuje, „víte, co je pro občany důležité, co si přejí ve vztahu k městské policii? Abychom zajišťovali místní záležitosti veřejného pořádku.“

Loni jsme v Ostravě řešili až 65 500 přestupků, což nemá obdobu v celé republice. A ti, kteří si myslí, že v tom nějaké významné procento zaujímá „rozdávání botiček“, jsou na omylu. Počet takových případů rok od roku rapidně klesá, ale lidé ze stejného technického oddílu například loni posbírali v parcích a na veřejných prostranstvích 881 použitých injekčních jehel...

Je jasné, že neřešit dopravu, to by ve městě znamenalo kolaps. Jen v loňském roce se počet vozidel zvedl o deset tisíc (na celkových 167 749), což pochopitelně klade také vysoké nároky na

organizaci dopravy, parkování i signalizační zařízení. Přestupky v této oblasti strážníci vždy vyhodnocují individuálně, podle společenské nebezpečnosti. To ostatně platí u všech přestupků. Žádný sazebník pokut nemáme a je pouze na strážníkovi, zda a proč zvolí přístup přísný nebo laskavý. Věřte, že jsou v tom opravdoví profíci s řadou zkušeností.

Městská policie Ostrava vznikla v roce 1992 a naprostá většina lidí v ní slouží déle než pět let. Jejich směny se samozřejmě neplánují podle kalendáře, nýbrž podle bezpečnostní situace, což je pro nás obtížné, ale pro občana výhodné.

Každoročně také zaznamenáváme mírný pokles trestné činnosti a loni jsme zadrželi 363 pachatelů přímo při činu. Víte, podle mne není výše trestu tak důležitá, jako fakt, aby pachatel

byl chycen a odsouzen. On totiž právě na to, že nebude chycen, spoléhá. V potírání trestné činnosti nám pomáhá i solidní kamerový systém (43 kamer), ze kterého v loňském roce sloužilo 35 záznamů jako důkaz pro policii ČR.

Součástí naší práce je také pořádání besed pro seniory. Ovšem seniory bude určitě zajímat i naše bezplatná služba, kterou je instalování bezpečnostních řetízků na vstupní dveře do bytů seniorů. Je to jeden ze způsobů, jak se ochránit před zloději.

Plk. ing. Jan Hulva
ředitel městské policie Ostrava

Z internetových stránek Městské policie Ostrava jsme pro vás vybrali:

V posledních letech se začaly ve větší míře objevovat případy, při kterých se stávají oběťmi trestné činnosti dříve narození občané. Společným jmenovatelem těchto činů je většinou přílišná důvěřivost a také značná neinformovanost seniorů.

Městská policie Ostrava se proto rozhodla připravit projekt na pomoc seniorům. Jsou pořádány besedy, kde jsou zmiňována rizika, která seniorům hrozí. Besedy jsou zaměřeny jak na problematiku domácího násilí, tak i na dodržování pravidel osobní bezpečnosti a v neposlední řadě také na možnosti zajištění bytu. Právě u zabezpečení bytu se strážnice oddílu prevence a dohledu městské policie, provádějící besedy setkávají s tím, že staří lidé nemají přehled o dostupné zabezpečovací technice, která je běžně k dostání na našem trhu.

Součástí projektu je rovněž bezplatná montáž bezpečnostních dveřních řetízků v bytech seniorů, kterou provádí strážníci technického oddílu městské policie. Od května 2005 již byla na základě seznamů, které byly předány odborem sociálních služeb Magistrátu města Ostravy, provedena montáž řetízků u osob, které splňovaly předem daná kritéria. Na montáž čekají ještě další žadatelé, kteří budou uspokojeni v nejbližších dnech.

Osobám, u nichž je montáž prováděna, jsou předávány informační letáky, upozorňující na možná rizika, jimž jsou starší lidé vystaveni a také rady, jak postupovat, pokud se cítí ohroženi.

V případě zájmu o tuto bezplatnou službu kontaktujte sociální odbory na úradech městských obvodů. Pro poskytnutí této služby byla ve spolupráci se soc. odb. Magistrátu města Ostravy stanovena kritéria:

- věk nad 65 let (u osob tělesně či jinak zdravotně postižených se věk posuzuje individuálně)
- trvalé bydliště v domě bez pečovatelské služby na území města Ostravy
- osoba žijící sama v domácnosti (u dvou a více osob starších 65 let žijících ve společné domácnosti jsou žádosti posuzovány individuálně)

Věříme, že touto službou občanům přispějeme ke zvýšení pocitu bezpečí seniorů, kteří bývají z hlediska trestné činnosti jednou z nejohroženějších skupin.

Čtvrtletní informační zpravodaj vydává Společnost senior, občanské sdružení, za přispění grantu Krajského úřadu Moravskoslezského kraje a Magistrátu města Ostravy. Je distribuován na území kraje a k dispozici je zdarma.

Zodpovědný redaktor: Ing. Ludmila Holubová

Redakční rada: MUDr. Blanka Malá, Mgr. Pavla Pešatová, Ing. Lubomír Pásek, MUDr. Hugo Příbyl, Marie Kalinová, Ing. Jiří Muladi, Hana Juračáková.

Registrační značka MK ČR E 14221

Adresa redakce: Společnost senior, Na Jízdárně 18, 702 00, Ostrava 1 IČO 265 95 982

Tel.: 596 138 350, 728 466 105, 606 475 522

e-mail: info@seniortip.cz www.seniortip.cz

Studénka ve zdravém prostředí

Lubomír Šobich: „Daří se nacházet společnou řeč“

Městský znak byl vytvořen ze staré pečeti Studénky z roku 1664. V tomto znaku je břevno nahrazeno nárazníky železničního vozu jako symbolu firmy Vagonka a tímto způsobem studénkovští sloučili minulost se současností.

„V symbolech je to však mnohem jednodušší, než ve skutečnosti,“ říká starosta Lubomír Šobich. „Dnes pro nás Vagonka znamená 17,5 hektarů prázdných výrobních prostor a zčásti i nezaměstnanost ve výši 16%. Máme proto velký zájem najít pro tyto prostory využití.“ Když se člověk podívá na naši vrcholnou politickou scénu, o nějaké spolupráci se téměř mluvit nedá.

Jak je tomu na vaší radnici?

„Taktizování a machinace z tzv. velké politiky jsou na komunální úrovni nemyslitelné, o tom jsem upřímně přesvědčen. Tady je to o konkrétních vlastnostech lidí a jejich osobnostech. Proto také zastávám názor, že starostu by si občané měli volit přímo.“

Kterou lidskou vlastnost si ceníte nejvíce?

„Upřímnost. Starostuji už jedenáctým rokem a vím, o čem mluvím. I odlišné názory raději slyším přímo, aby se věci mohlo přijít na kloub. Při zatloukání a jednání „kam vítr, tam plášt“ se nedá na ničem stavět. Ona vlastně upřímnost souvisí s osobní svobodou. A čím více svobody, tím více musí být také zodpovědnosti.“

Určitě se při své práci dostáváte i do psychické zátěže, musíte přijímat nepříjemná, nepopulární rozhodnutí. Jak si následně „čistíte hlavu“?

„Od čeho jsou tady přátelé? Zajdeme na taroky, na pivo, na kolo...“

Nakolik se vám daří uhlídat rozpočet Studénky?

„Rozpočet je moje hobby. Fakt, až do detailů, včetně daňových a jiných vazeb. Máme dvousetmilionový rozpočet na rok a jeho největším požíračem jsou povinné provozní náklady. Čím více se v tom člověk orientuje, tím má pochopitelně jednodušší jednání s ostatními. Naše zadluženost je ve výši 2,2 procenta, což je naprosto v pohodě.“

Lidé jsou tu spokojeni?

„Jestli myslíte naprostou spokojenost, to bychom byli snad jediným městem na světě. Jistěže někdy dostanu i vynadáno, starosta přece může za všechno. Ale chodím mezi lidi, oproti minulým letům cítím, že ubývá osobních ostnů a vede se čím dál věcnější komunikace. A jasným „lakmusovým papírkem“ jsou volby.“

Z čeho máte ve Studénce opravdovou radost?

„Je to nádherné město v Poodří. Kormoráni, labutě, raci, volavky kdo chce opravdový relax, může ho mít. Vybudovali jsme koupaliště, sportovní ubytovací komplex a cyklostezky, které využívají tisíce cyklistů. Staví se tu nové rodinné domy, věnujeme prostředky do školství i volnočasových aktivit mládeže.“

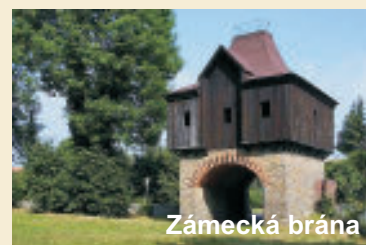
Úplně to nejpodstatnější co bych chtěl zdůraznit asi je, že se nám daří nacházet společnou řeč.

Jiří Muladi

Město Studénka je dnes nejmladším v okrese Nový Jičín. Vzniklo v roce 1959 spojením obcí Butovice a Studénka, obec Nová Horka byla připojena v roce 1975.

Leží v chráněné krajinné oblasti Poodří a je obklopeno rybníky a loukami se zbytky lužních lesů. Katastrem protéká řeka Odra s přirozenými meandry a tvoří krásné přírodní okolí s jedinečnou flórou a faunou. V r. 1970 byla v blízkosti zřízena přírodní rezervace „Kotvice“. Název města je zřejmě odvozen z lašského pojmenování studně nebo studánky. První dochované dokumenty o osídlení obcí jsou již ze 14. stol. Nejslavnějším rodákem byl pražský arcibiskup a kardinál František Tomášek, který byl jmenován čestným občanem Studénky a na škole, kde se narodil, odhalena jeho pamětní deska.

Mezi chráněné kulturní památky ve Studénce patří budovy starého a nového zámku. Nachází se zde stylová obřadní síň i Vagonářské muzeum. K dalším kulturním památkám patří barokní kostel Všem svatých, s oltárními obrazy malíře J. G. Frommela, kostel sv. Bartoloměje, přestavěný v novobaročném stylu. Z památek jsou to ještě např. zámek v Nové Horce, kaple sv. Anny, kamenný kříž nebo zámecká brána.

Zámecká brána

Farní kostel sv. Bartoloměje

Farní kostel Všem svatých

Znak města byl zpracován podle pečeti obce Studénky, uchované v elaborátu Karolinského katastru z roku 1736 zhotoveného z červeného vosku.

V pečeti má čtvercový štít, dělený břevnem, vodorovný pás vedený prostředkem štítu. V prvním a čtvrtém poli je fontána se stříkající vodou - tzv. mluvící znak, představuje studnu, odtud název města. V druhém a třetím poli je heraldická lilie, jakožto znak majitele panství, Jana Františka, hraběte z Vrbna.

V novém znaku je břevno nahrazeno nárazníky železničního vozu jako symbolu závodu Vagonky.

(hol)

zdroj: www.mesto-studenka.cz